

TỔ CHỨC THE GIFTED BATTLEFIELD
DỰ ÁN CHICKEN MINDS

KỲ THI THỬ TUYỂN SINH LỚP 10 THPT CHUYÊN
NĂM HỌC 2026 – 2027

HƯỚNG DẪN CHẤM THI

Môn thi chuyên: **NGŨ VĂN**

Thời gian làm bài: **150 phút** (không kể thời gian phát đề)

Ngày làm bài thi: **19/4/2026**

Đề thi gồm 01 trang, 02 câu

CHỦ ĐỀ: NẾU CHÚNG TA CÓ MỘT CUỘC ĐỜI MỚI...

I. HƯỚNG DẪN CHUNG

- Đề bài gồm 2 câu: câu 1 là kiểu bài nghị luận về một vấn đề xã hội; câu 2 là kiểu bài nghị luận về một vấn đề văn học. Đề bài có sự tích hợp kiểm tra kiến thức xã hội, kiến thức văn học và kỹ năng diễn đạt, lập luận của học sinh. Giám khảo chấm đúng theo Hướng dẫn chấm thi của Dự án Chicken Minds – Tổ chức The Gifted Battlefield.
- Học sinh có thể trình bày, triển khai theo nhiều ý khác nhau. Giám khảo cần nắm nội dung bài làm của học sinh để đánh giá tổng quát, phù hợp với từng bài làm. Thí sinh có thể làm bài theo nhiều cách khác nhau, nếu đảm bảo được yêu cầu, vẫn cho điểm theo biểu điểm của hướng dẫn chấm. Giám khảo không quy tròn điểm khi chấm.
- Bài thi chuyên cần có kiến thức chắc chắn, phong phú; lập luận chặt chẽ; có khả năng nhận định, đánh giá vấn đề đúng đắn, đa chiều; biết vận dụng các kiến thức đã được học. Đặc biệt, hình thức và nội dung bài làm phải thể hiện được cá tính, suy nghĩ riêng, có chất văn.
- Vì đây là kỳ thi chuyên nên giám khảo không cho điểm trên trung bình với những bài viết sai về quan điểm, tư tưởng, kiến thức; non yếu về lập luận; hạn chế về diễn đạt, sai chính tả, dùng từ, đặt câu.

II. HƯỚNG DẪN CHI TIẾT

Câu 1: Nghị luận xã hội (4đ)

Yêu cầu cần đạt	Điểm
Từ góc nhìn của người trẻ, em hãy viết một bài văn trình bày suy nghĩ về vấn đề: sức mạnh của việc đánh thức lòng thiện lương trong hành trình kiến tạo một cuộc đời mới.	4,0
1.1. Hình thức, kỹ năng	1,0
a) Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận: - Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. <i>Mở bài</i> nêu được vấn đề, <i>thân bài</i> triển khai được vấn đề, <i>kết bài</i> kết luận được vấn đề. - Yêu cầu đối với HSG: Kỹ năng nhuần nhuyễn, nội dung sâu sắc.	0,5
b) Sáng tạo, hình thức - Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu. - Có cách diễn đạt sáng tạo; thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.	0,5
1.2. Nội dung: Xác định đúng vấn đề; triển khai vấn đề thành các luận điểm; vận dụng tốt các phương thức biểu đạt; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng.	3,0
a) Giải thích: Học sinh xác định đúng và đủ vấn đề nghị luận, biết giải mã ngữ liệu kết hợp những câu hỏi gợi ý trong đề bài, từ đó rút ra được vấn đề nghị luận. Gợi ý: Giải thích ngữ liệu: Đoạn trích khắc họa khoảnh khắc mang tính quyết định của Jimmy Valentine: thay vì tiếp tục che giấu thân phận dưới vỏ bọc một công dân lương thiện để bảo vệ hạnh phúc cá nhân, anh đã quyết định bộc lộ tài năng phá két từ nghề đạo chích cũ để cứu mạng bé Agatha. Hành động đánh đổi tự do và vỏ bọc an toàn ấy là sự chiến thắng của tình yêu thương và lòng trắc ẩn đối với những toan tính cá nhân.	0,5

- Từ việc giải thích ngữ liệu, rút ra ý nghĩa của chủ đề, cũng là vấn đề nghị luận: Lòng thiện lương: bản tính tốt đẹp, tình yêu thương và lòng vị tha ẩn sâu bên trong con người; <i>Hành trình kiến tạo một cuộc đời mới</i>: quá trình con người nỗ lực rũ bỏ quá khứ lầm lỗi, tối tăm để xây dựng lại một hiện tại và tương lai giá trị, tốt đẹp hơn. → Cụm từ sức mạnh của việc đánh thức lòng thiện lương trong hành trình kiến tạo một cuộc đời mới nhấn mạnh: Việc khơi dậy bản tính tốt đẹp, nhân văn chính là động lực cốt lõi, là chiếc chìa khóa quyết định giúp con người vượt qua mặc cảm tội lỗi, chiến thắng bản ngã để thực sự làm lại cuộc đời và được xã hội đón nhận.	
b) Bàn luận: <i>Biết chia vấn đề nghị luận thành các luận điểm phù hợp; các luận điểm được triển khai theo trình tự hợp lý, có sự liên kết chặt chẽ; biết trao đổi với các ý kiến trái chiều hoặc các ý kiến khác để có cái nhìn toàn diện về vấn đề. Cần sử dụng kiến thức đời sống và trải nghiệm cá nhân để bàn bạc vấn đề. Khuyến khích những bài viết có hơi thở của cuộc sống, mang tính thời sự.</i> Gợi ý: - Lòng thiện lương là giúp con người định vị và bảo vệ hành trình kiến tạo cuộc đời mới. Hành trình kiến tạo cuộc đời mới rất dễ bị lạc hướng nếu con người chỉ thay đổi diện mạo bên ngoài mà không thay đổi bản chất bên trong. Nếu không có lòng thiện lương làm gốc, cuộc đời mới chỉ là một sự nguy trang khéo léo và con người rất dễ lặp lại sai lầm khi đối mặt với cám dỗ. Lòng thiện lương giúp con người thiết lập một hệ giá trị mới, trở thành bộ lọc cho mọi hành vi, tạo nên một thói quen đạo đức ổn định giúp cá nhân đứng vững trước những sóng gió của quá khứ. - Lòng thiện lương là động lực tự thân để hoàn thiện nhân cách. Con người luôn có nhu cầu tự làm đẹp tâm hồn mình. Việc đánh thức mầm thiện giúp cá nhân xóa bỏ vết nhơ quá khứ không phải bằng cách che đậy, mà bằng cách kiến tạo những giá trị nhân văn mới. Sức mạnh thực sự của lòng thiện lương nằm ở khả năng vượt lên trên bản năng sinh tồn và ích kỷ. - Lòng thiện lương là chất xúc tác phá vỡ định kiến và gắn kết cộng đồng. Xã hội thường có cái nhìn khắt khe với người lầm lỗi. Tuy nhiên, lòng thiện lương chân thành có sức lan tỏa và cảm hóa mãnh liệt. Lòng thiện lương không chỉ là đức tính cá nhân mà là một giá trị có sức lan tỏa, giúp cá nhân có được nơi bao dung để cuộc đời mới thực sự bám rễ và phát triển. - Từ góc nhìn của người trẻ, bày tỏ ý kiến đối thoại: + Đồng tình với những vấn đề mở rộng, bổ sung: Việc kiến tạo cuộc đời mới không đồng nghĩa với việc chối bỏ hay xóa sạch quá khứ; thay vào đó, đó là quá trình chuyển hóa những vấp ngã thành chất liệu cho sự trưởng thành. + Không đồng tình với các hành động chưa phù hợp: những cá nhân nhân danh việc “làm lại cuộc đời” để trốn tránh trách nhiệm về những sai lầm đã gây ra trong quá khứ, thái độ hoài nghi cực đoan, định kiến khắt khe của xã hội khiến con đường hoàn lương của những người lầm lỡ bị chặn đứng.	2,0
c) Đề xuất bài học - giải pháp: <i>Từ việc bàn luận, người trẻ bày tỏ những nhận thức về vấn đề bàn luận, từ đó đề xuất những giải pháp phù hợp để thực hiện trong cuộc.</i> Gợi ý: - Nhận thức sâu sắc rằng thiện lương không phải là sự yếu đuối, nhẫn nhịn hay nhu nhược, mà là một loại bản lĩnh. Đánh thức lòng thiện lương chính là tự tạo ra một hệ miễn dịch tinh thần vững chắc để đối mặt với giông bão. Mỗi người trẻ tự thắp lên một đóm lửa thiện lương trong tim mình, để không chỉ thắp sáng cuộc đời mới của chính mình mà còn sưởi ấm cả những người xung quanh. - Người trẻ bắt đầu từ việc bao dung và tử tế với chính mình, tha thứ cho những sai lầm trong quá khứ để cho bản thân cơ hội kiến tạo cuộc đời mới, nuôi dưỡng hạt giống thiện lương qua việc tiếp thu những giá trị sống tích cực, đồng cảm, chia sẻ và giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn trong khả năng của mình. Sử dụng sức mạnh của người trẻ trên không gian mạng để lan tỏa những câu chuyện đẹp, truyền cảm hứng sống tử tế đến cộng đồng.	0,5

➤ **Biểu điểm:**

- **Chưa đạt (0-2đ):** Bài viết chưa làm rõ được vấn đề nghị luận, sai về mặt quan điểm, diễn đạt sơ sài, mắc nhiều lỗi chính tả.
- **Đạt (2-2,5đ):** Bài viết giải quyết được yêu cầu đề, sử dụng hiệu quả các thao tác của văn nghị luận để làm rõ vấn đề; diễn đạt mạch lạc, còn sai chính tả.
- **Khá (2,5-3đ):** Bài làm chặt chẽ, lập luận sắc bén, thể hiện được góc nhìn đa chiều về vấn đề xã hội, diễn đạt mạch lạc, có chất văn.

- **Tốt (3đ-4đ):** Bài làm lập luận chặt chẽ và sắc bén, có góc nhìn đa chiều về vấn đề nghị luận; thể hiện được cách nhìn nhận mới mẻ, đánh giá độc đáo về vấn đề xã hội; diễn đạt mạch lạc, sáng tạo.

Câu 2: Nghị luận văn học (6đ)

Nội dung	Điểm
Viết bài văn nghị luận phân tích nội dung chủ đề và một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của văn bản <i>Một sự hoàn lương được chấp nhận</i> (O.Henry). Từ đó, trả lời cho câu hỏi: <i>Phải chăng văn chương luôn ưu ái trao tặng cho tâm hồn con người những hạt mầm của sự tái sinh?</i>	6,0
2.1. Hình thức, kĩ năng	1,5
a) Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận: • Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. <i>Mở bài</i> nêu được vấn đề, <i>thân bài</i> triển khai được vấn đề, <i>kết bài</i> kết luận được vấn đề. • Yêu cầu đối với HSG: Kĩ năng nhuần nhuyễn, nội dung sâu sắc.	0,5
b) Sáng tạo, hình thức • Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu. • Có cách diễn đạt sáng tạo; thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận; thể hiện được chiều rộng, chiều sâu trong cảm thụ tác phẩm văn học.	1,0
2.2. Nội dung: Xác định đúng vấn đề; triển khai vấn đề thành các luận điểm; vận dụng tốt các phương thức biểu đạt; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng.	4,5
a) Phân tích, đánh giá bài thơ: <i>Phân tích, đánh giá được các đặc sắc trong nội dung và hình thức của đoạn thơ; kết hợp lí lẽ và bằng chứng để chứng minh vấn đề. Học sinh có thể phân tích bài thơ theo kiểu kết hợp giữa nghệ thuật và nội dung hoặc phân tích nội dung và nghệ thuật tách rời. Trong quá trình phân tích, cần chú ý đến mối liên hệ giữa hình thức và nội dung. Khuyến khích các bài viết thể hiện cảm thụ sâu sắc, chân thành về đoạn thơ.</i> - <u>Phân tích một số nét đặc sắc về nội dung chủ đề của đoạn trích: (1,5)</u> + Chủ đề của truyện: Truyện ngắn khắc họa hành trình hoàn lương của Jimmy Valentine – một tên trộm kết sắt khét tiếng. Nhân vật Jimmy Valentine từng là một tên trộm kết sắt nổi tiếng, nhưng sau khi đến thị trấn Elmore và gặp Annabel, anh đã thay đổi cuộc đời: đổi tên, mở tiệm giày và sống lương thiện. Tuy nhiên, thử thách quyết định xảy ra khi cô bé Agatha bị nhốt trong kết sắt của ngân hàng. Trước tình huống nguy cấp ấy, Jimmy phải lựa chọn giữa việc giữ kín thân phận để bảo vệ cuộc đời mới của mình hay phá kết để cứu đứa trẻ và chấp nhận nguy cơ bị bắt. Anh đã lựa chọn cứu Agatha, chấp nhận đánh đổi tất cả. Hành động ấy cho thấy sự bừng tỉnh của lương tri và khẳng định khả năng hướng thiện của con người. + Truyện còn thể hiện tư tưởng nhân văn sâu sắc về niềm tin vào sự tái sinh của con người và sức mạnh của lòng bao dung. Khi chứng kiến hành động cứu người của Jimmy, Ben Price – người đang truy bắt anh – đã lựa chọn không bắt giữ anh. Chi tiết này cho thấy sự cảm hóa của lòng thiện lương và khẳng định thông điệp của tác phẩm: con người luôn có khả năng thay đổi và xã hội cần có sự cảm thông, bao dung để những người biết hối cải có cơ hội làm lại cuộc đời. - <u>Phân tích một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của đoạn trích: (1,5)</u> + Nghệ thuật xây dựng truyện: tình huống truyện giàu kịch tính khi cô bé Agatha bị nhốt trong chiếc kết sắt hiện đại, buộc Jimmy Valentine phải lựa chọn giữa việc giữ kín thân phận để bảo vệ cuộc đời mới hay phá kết để cứu đứa trẻ; cốt truyện được tổ chức chặt chẽ theo hành trình hoàn lương của nhân vật, từ quá khứ tội lỗi đến khoảnh khắc thức tỉnh lương tri; kết thúc bất ngờ – đặc trưng phong cách O. Henry – khi Ben Price quyết định tha cho Jimmy,... + Nghệ thuật xây dựng nhân vật: Hệ thống nhân vật được tổ chức xoay quanh nhân vật trung Jimmy Valentine, với các nhân vật khác như Annabel, Ben Price, Agatha góp phần làm nổi bật sự chuyển biến trong nhân cách của anh, chủ yếu được khắc họa qua hành động, lựa chọn đạo đức và mối quan hệ với các nhân vật khác, từ đó làm nổi bật quá trình thức tỉnh của lương tri.	3,0

+ Nghệ thuật trần thuật: Giọng kể khách quan, nhịp điệu nhanh, tập trung vào hành động và tình huống; lối kể giản dị nhưng giàu sức gợi, mang dấu ấn phong cách truyện ngắn O. Henry với sự kết hợp giữa kịch tính và nhân văn. + Học sinh phân tích được hiệu quả thẩm mỹ của các nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật mình đã nêu ra: Những yếu tố nghệ thuật ấy đã góp phần khắc họa rõ nét hành trình hoàn lương của Jimmy Valentine, đồng thời làm nổi bật tư tưởng nhân văn của tác phẩm: con người luôn có khả năng hướng thiện và tái sinh khi lương tri được đánh thức.	
b) Trả lời câu hỏi: Phải chăng văn chương luôn ưu ái trao tặng cho tâm hồn con người hạt mầm của sự tái sinh? <i>Thể hiện được quan điểm của bản thân; đưa ra lí lẽ xác đáng, phân tích được một số bằng chứng thuyết phục (bao gồm đoạn thơ đề cho và một vài tác phẩm khác). Không đánh giá cao những bài viết chung chung, chưa kết hợp lí lẽ với bằng chứng cụ thể, chưa biết cách lập luận nhằm làm rõ vấn đề.</i> Gợi ý: - Văn chương luôn ưu ái trao tặng cho con người hạt mầm của sự tái sinh, những giá trị tinh thần (niềm tin, lòng nhân ái, hi vọng, khát vọng sống tốt đẹp) giúp con người đổi thay nhận thức và tâm hồn. - Văn chương sinh ra từ con người và vì con người. Giá trị của văn học là bồi đắp những tư tưởng, tình cảm nhân văn, tốt đẹp, khơi dậy khả năng hướng thiện, sống một cuộc đời tốt đẹp hơn cho người đọc. Vì vậy, văn chương tự nhiên trở thành nguồn nuôi dưỡng tâm hồn và khơi dậy khả năng tái sinh của con người. - Văn chương giúp người đọc nhận ra giá trị của thiện – ác, đúng – sai, từ đó tự nhìn lại bản thân; cảm nhận nỗi đau, niềm vui của nhân vật, được đánh thức những cảm xúc nhân bản; vượt khỏi định kiến, nhận ra những khả năng tốt đẹp của con người; làm lay động tâm hồn và thúc đẩy sự chuyển hóa nội tâm bằng những cảm xúc thẩm mỹ. - Nhà văn với trái tim nhân đạo, giàu lòng yêu thương và tài năng nghệ thuật đã tạo ra những tác phẩm văn chương có giá trị không chỉ giúp con người tái sinh về mặt tâm hồn mà còn bồi đắp tri thức, giải trí, giải tỏa những cảm xúc, phát triển khả năng tưởng tượng và năng lực thẩm mỹ cho người đọc qua quá trình tiếp nhận nghiêm túc, đồng sáng tạo.	1,5

➤ **Biểu điểm:**

- **Chưa đạt (0đ- 3đ):** Bài viết chưa làm rõ được vấn đề nghị luận, sai về mặt quan điểm, diễn đạt sơ sài, mắc nhiều lỗi chính tả.
- **Đạt (3đ-3,75đ):** Bài viết làm rõ được vấn đề nghị luận; cấu trúc bài làm logic; phân tích, bàn luận đúng nhưng chưa sâu; còn sai chính tả.
- **Khá (4đ-4,75đ):** Bài viết lập luận chặt chẽ, sắc bén; cấu trúc bài làm logic; vận dụng hiệu quả kiến thức lí luận văn học, trải nghiệm văn học; diễn đạt mạch lạc, có chất văn.
- **Tốt (5đ-6đ):** Bài viết lập luận chặt chẽ, sắc bén, có góc nhìn sâu sắc về vấn đề bàn luận; cấu trúc bài làm logic; thể hiện được chiều sâu và chiều rộng trong cảm thụ văn học; diễn đạt mạch lạc, có chất văn, sáng tạo